

Groep		Leerdoel
Groep 2 300 minuten	2.1	Een passieve woordenschat van minimaal 2000 woorden zoals bijvoorbeeld vastgelegd op de Basiswoordenlijst Amsterdamse Kleuters (BAK). Thuis voorlezen stimuleren, promoten.
	2.2	Kunnen rijmen: herkennen of iets rijmt (passief) en rijmwoord bedenken bij gegeven woord (actief).
	2.3	Herkennen en benoemen van eenvoudige primaire kleuren.
	2.4	Herkennen van de eigen naam tussen andere namen (kapstok, leerlingenwerk, namenlijst, etc.)
	2.5	Begrip: letter, naam, gebaar
	2.6	Letters (16) herkennen als deze worden aangeboden tussen andere letters (visuele discriminatie): i, k, m, aa, n, r, oo, s, v, o, p, e, t, ee, eu, b
	2.7	Kunnen benoemen of woorden van elkaar verschillen of hetzelfde zijn (visuele discriminatie): poes – loes, poes – poes.
	2.8	Klankzuivere woorden in één keer kunnen zeggen nadat de leerkracht de letters aan elkaar heeft gezongen: rrrraaaamm → raam (auditieve synthese)
	2.9	Zestien klankgebaren kunnen 'lezen'. De leerkracht maakt het gebaar, het kind zegt de letter: i, k, m, aa, n, r, oo, s, v, o, p, e, t, ee, eu, b
	2.10	Woorden in klankgroepen verdelen. Leerkracht zegt het hele woord, leerling verdeelt het in klankgroepen: stoelen, stoe-len. Benoemen in hoeveel klankgroepen een woord verdeeld kan worden.
!	<i>In januari van groep 2 worden de kinderen gescreend op risicofactoren t.a.v. lezen/spellen met de toets van Anneke Smits: letters benoemen, snel benoemen van primaire kleuren, beginklank kunnen zeggen, schrijven van naam en woorden, logopedie, dyslexie in familie, verwachtingen van de leerkracht. Risicokinderen ontvangen extra leertijd en gerichte instructie om genoemde doelen toch te bereiken.</i>	

Groep 3
400 minuten

3.0	Herhalen van de leerstof van vorig jaar.
3.1	Begrippen: letter, woord, zin, bladzijde, verhaal, boek, zingend lezen (synthetiseren)
3.2	Alle letters en telkens woorden lezen met de reeds aangeboden letters: Korte klanken: a, e, u, i, o Lange klanken: aa, ee, uu, oo Tweeteckenklanken: ui, ie, ei, ij, ou, au, oe, eu Medeklinkers: b, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, r, s, t, v, w, z
3.3	Klankzuivere woorden van de vorm medeklinker - klinker – medeklinker: mkm (boom, roos)
3.4	Klankzuivere woorden met combinaties van twee medeklinkers vooraan of achteraan: mmkm (bloem) en mkmm (paars)
3.5	Klankzuivere woorden met combinaties van twee medeklinkers vooraan en achteraan: mmkmm (krans, spons)
3.6	Klankzuivere woorden met meer dan twee medeklinkers achter elkaar: mkmmm (markt), mmmkm (straat), mmmkmm (straks)
3.7	Woorden met sch- (school, schrift)
3.8	Woorden met -cht (dicht, recht)
3.9	Woorden eindigend op -eer/-oor/-eur (beer, spoor, kleur)
3.10	Woorden met –nk (bank, drink)
3.11	Woorden met –ng (lang, bang)
3.12	Woorden met -aai, -ooi, -oei (haai, mooi, snoei)
3.13	Samengestelde klankzuivere woorden (fietsbel, rotsblok)
3.14	Woorden met -d achteraan (hond, baard)
3.15	Woorden met –b achteraan (web, krab)
3.16	Woorden met -eeuw, -ieuw (sneeuw, nieuw)
3.17	Woorden met –uw (duw, ruw)
3.18	Samengestelde woorden met alle reeds aangeboden spellingregels (deurbel, snoeimes)

	3.19	Woorden met de klanken aa, ee, oo, uu achteraan. Je ziet een korte klank, maar leest een lange. (ja, nee, zo, nu)
	3.20	Hoofdletters
	3.21	Verkleinwoorden van twee klankgroepen met de uitgangen -je,-tje,-pje (kusje, treintje, bloempje)
	3.22	Woorden van twee klankgroepen met vooraan be-, ge- of ver- (behang, gezin, verhaal)
	3.23	Woorden van twee klankgroepen met de uitgang –ig en –lijk (aar-dig, le-lijk, schoon-heid, toe-tert)
	3.24	Woorden van twee klankgroepen met een medeklinker aan het eind van de eerste klankgroep (kran-ten, wer-ken)
	3.25	Woorden van twee klankgroepen met een tweetekenklank (ui, ie, ei, ij, ou, au, oe, eu) aan het eind van de eerste klankgroep.
	3.26	Woorden van twee klankgroepen met een korte klank (a, e, i, o, u) aan het eind van de eerste klankgroep. Het woord heeft daarom een extra medeklinker aan het begin van de tweede klankgroep (kla-ppen, me-ssen, vi-ssen, klo-kken, bu-ssen)
	3.27	Woorden van twee klankgroepen met een lange klank (aa, ee, oo, uu) aan het eind van de eerste klankgroep. Je ziet een korte klank, maar lees aan lange (wa-ter, be-ker, mo-len, bu-ren)
	!	Minimaal AVI-2 (E3) beheersingsniveau en een A, B of C-score op de DMT. Kinderen die dit niet dreigen te halen (maximaal 5%) reeds vroeg extra leertijd en verlengde instructie geven. Halverwege het jaar lettertoets, AVI en DMT afnemen. Kinderen en hun ouders stimuleren om in de vakantie te blijven lezen.
Groep 4 180 minuten	4.0	Herhalen van de leerstof van vorig jaar.
	4.1	Woorden met een stomme /e/ in de uitgang -el/-er/-em (hagel, mager, adem)
	4.2	Woorden met met –cht / –ng / -nk /-aai, -ooi, -oei / -eeuw, -ieuw met een stomme /e/ in de uitgang (langste, mooier)
	4.3	Woorden van twee klankgroepen met meervoudsuitgang –s (ko-gels, ku-ssens)

4.4	Woorden van twee klankgroepen eindigend op –d (lie-verd, zi-ttend)
4.5	Woorden van twee klankgroepen met / -heid / (schoon-heid, hoog-heid)
4.6	Woorden van twee klankgroepen met –ing achteraan (hou-ding, leer-ling)
4.7	Woorden van twee klankgroepen beginnend met 's (’s morgens, ’s werelds)
4.8	Woorden van twee klankgroepen eindigend op een lange klank (pin-da, zie-zo)
4.9	Woorden van drie klankgroepen (uitzoeken, ophalen)
4.10	Woorden van drie klankgroepen met een stomme /e/ (bedelen, wandelen, timmeren)
4.11	Samengestelde niet-klankzuivere woorden van drie klankgroepen (stofdoeken, duikbrillen)
4.12	Woorden van drie klankgroepen met vooraan be-, ge- of ver- (bevallen, gezinnen, verhalen)
4.13	Woorden van drie klankgroepen en een extra moeilijkheid met vooraan ge-, be- en ver- (gehangen, beschonken, verdraaien)
4.14	Woorden van drie klankgroepen met de uitgangen –je, -tje, -pje (tafeltje, bodempje)
4.15	Woorden van drie klankgroepen, eindigend op –de (volgende, klimmende)
4.16	Woorden van drie klankgroepen met voorvoegsel en eind –d (aangetoond, voorbereid)
!	Minimaal AVI-5 (E4) beheersingsniveau en een A, B of C-score op de DMT. Kinderen die dit niet dreigen te halen(maximaal 5%), reeds vroeg extra leertijd en verlengde instructie geven. Kinderen en hun ouders stimuleren om in de vakantie te blijven lezen.

Groep 5
180 minuten

5.0	Herhalen van de leerstof van vorig jaar.
5.1	Woorden waarin de /c/ uitgesproken wordt als /c/ (citroen, centrum)
5.2	Woorden waarin de /c/ uitgesproken wordt als k (camera, risico)
5.3	Woorden waarin de /i/ uitgesproken wordt als /ie/ (piloot, uniform)
5.4	Woorden met de uitgang –tie (actie, politie)
5.5	Woorden eindigend op ‘s (auto’s, diploma’s)
5.6	Woorden waarin de /i/ uitgesproken wordt als /ie/ (politiek)
5.7	Verkleinwoorden waarbij het grondwoord verandert (kettinkje, paadje)
5.8	Woorden met waarin de /g/ uitgesproken wordt als /zj/ (giraf)
5.9	Woorden waarin de /ch/ uitgesproken wordt als /sj/ (chef)
5.10	Woorden waarin de /y/ uitgesproken wordt als /ie/ (hyena)
5.11	Woorden waarin de /y/ uitgesproken wordt als /i/ (gymnastiek, lymfeklier)
5.12	Woorden waarin de /c/ uitgesproken wordt als /s/ (racen)
5.13	Woorden waarin de /c/ uitgesproken wordt als /k/ (cola)
5.14	Woorden waarin de /h/ niet wordt uitgesproken (thee)
5.15	Woorden met /q/ (aquarium)
5.16	Woorden met /x/ (taxi, examen)
5.17	Engelse leenwoorden, inclusief werkwoorden (computer, hij keepste)
5.18	Franse leenwoorden, inclusief accenten (café, bureau, militair)
5.19	Woorden met -isch(e) (kritisch, logische)
5.20	Woorden met -iaal/-ieel/-ueel/-eaal (liniaal, financieel, eventueel, ideaal)
5.21	Woorden met een trema (ruïne, tweeën)
5.22	Afkortingen (tv, havo, blz.)

	!	<p>Minimaal AVI-9 (E5) beheersingsniveau en een A, B of C-score op de DMT Kinderen die dit niet dreigen te halen(maximaal 5%), reeds vroeg extra leertijd en verlengde instructie geven. Kinderen en hun ouders stimuleren om in de vakantie te blijven lezen.</p>
Groep 6 t/m 8 100 - 150 minuten	6.0	<p>Herhalen en onderhouden van alle aangeboden leerstof van de voorgaande jaren.</p> <p>Technisch lezen stopt niet bij AVI-9! De nieuwe CITO-AVI afnemen: M6, E6, M7, E7, PLUS. En de DMT blijven afnemen. Zorg dat alle kinderen (98%) de school verlaten met minimaal AVI-9. Kinderen (maximaal 1 per klas) die dit niet dreigen te halen, reeds vroeg extra leertijd en verlengde instructie geven. Géén aparte leerlijn of lezen in niveaugroepje op lager niveau.</p> <p>Dagelijks tijd inroosteren voor stillezen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dagelijks 20 minuten; - de leerling kiest zelf een boek of tekst; - twee keer per week een verhalende tekst, twee keer per week een informatieve tekst en één keer per week een stripverhaal - feedback geven - kinderen laten voorlezen en zelf enthousiast zijn over boeken; - boekpromotie.

Algemene tips:

- Lees altijd op een hoog niveau en stel hoge doelen en eisen.
- Sla geen stappen over in de leerlijn.
- Wees zeer nauwkeurig en duidelijk in je uitleg.
- Leer strategieën aan: 'zingend lezen' en langere woorden opdelen in klankgroepen.
- Noteer tijdens de leesbeurten concrete bijzonderheden en aandachtspunten van leerlingen en geef dagelijks directe feedback.
- Noteer welke kinderen veel fouten lezen, te langzaam lezen, spellend lezen.
- Lees dagelijks een groot gedeelte van de leestijd klassikaal hardop:
- gebruik voor-koor-door (zelf)
- Lees zowel teksten als woordrijtjes.
- Bespreek kort de betekenis van woorden en laat een afbeelding zien op Google Afbeeldingen.
- Bespreek kort de leesmoeilijkheid van woorden in een tekst.
- Lees woordrijtjes met reeds aangeboden moeilijkheden op tempo en verhoog dit telkens.
- Lees samen altijd op een hoog niveau: op of boven het hoogste instructieniveau.
- Wees kritisch naar de opdrachten in de methode: oefenen ze het lezen of de spelling, zijn ze zinvol (kleuren, lijnen trekken is niet zinvol), lezen kinderen

daadwerkelijk (beweegt hun mond)?

- Stel jezelf op de hoogte van beschikbaar wetenschappelijk onderzoek naar lezen.
- Lees de lectorale rede van dr. Kees Vernooij: tinyurl.com/vernooy01 en bekijk de samenvatting hiervan op Youtube: tinyurl.com/vernooy02
- Hanteer convergente differentiatie in je leeslessen: tinyurl.com/convergentedifferentiatie
- Lees hoe de RALFI-aanpak van Anneke Smits werkt: www.ralfilezen.nl
- Neem kennis van de ZLKLS-aanpak van José Schraven: www.zoleerjekinderenlezenenspellen.nl

Bronnen:

<http://www.deleerlijn.nl>

<http://www.cedgroep.nl>

<http://www.zoleerjekinderenlezenenspellen.nl>

SBO De Schalm te Zwolle

Stap, van der M. (2009). *Van kerndoel tot leerlijn. Concretisering van de kerndoelen voor het speciaal onderwijs*. Amsterdam: SWP.

Wikipedia, de vrije encyclopedie. AVI (onderwijs). Verkregen op 28-04-2011 via deze link: [http://nl.wikipedia.org/wiki/AVI_\(onderwijs\)](http://nl.wikipedia.org/wiki/AVI_(onderwijs))

Met dank aan mijn volgers op Twitter en bezoekers van mijn website voor hun aanvullingen: Hans van Keeken, Christel Monnik, Marleen van der Veen

Dit document is ook beschikbaar als Word-document.
Zie de contactpagina op www.onderwijsgek.nl en stuur een mail.
Feedback, aanvullingen en gebruikerservaringen zijn zeer welkom!

Deze leerlijn valt onder een vrije licentie:
<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/nl/>